

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ศึกษาสภาพการณ์ ปัญหาความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหล็ก ตลอดจนถึงผลกระทบและแนวทางการจัดการความขัดแย้ง ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้สังเกตปรากฏการณ์ต่างๆด้วยตนเองโดยศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชนอันก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในชุมชนและเกิดความขัดแย้งขึ้นในบุคคลหรือเกิดขึ้นระหว่างบุคคล หรือกลุ่มคน

เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย และครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Stractured interview) จากการศึกษาเอกสาร (Documentary Study) และการสนทนากลุ่ม (Focus Droup Discussion) โดยมีวิธีการวิจัยดังต่อไปนี้

1. พื้นที่ดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัยการศึกษานี้มีดังต่อไปนี้

พื้นที่ดำเนินการวิจัย

พื้นที่ที่เก็บข้อมูลในการศึกษาคือในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) เจ้าอาวาสวัด 2) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจี้เหล็ก 3) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจี้เหล็ก 4) กลุ่มผู้นำที่เป็นทางการในชุมชน 5) ข้าราชการท้องถิ่น 6) ประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย 7) ตัวแทนกลุ่มผู้นำองค์กรในชุมชน

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการคัดเลือกแบบเจาะจงทั้งนี้มีการคัดเลือกจากผู้ที่มีบทบาทสำคัญหรือมีอำนาจหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจี้เหล็กรวมทั้งเป็นบุคคลที่มีส่วนได้เสียในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจี้เหล็ก

เกณฑ์การคัดเลือกประชากร

การทำการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการคัดเลือกแบบเจาะจงจากกลุ่มตัวอย่างที่มีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้

1. เป็นบุคคลที่ไม่มีส่วนได้เสียและไม่มีสิทธิเลือกตั้ง แต่เป็นบุคคลที่ประชาชนในพื้นที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลจี้เหล็ก อำเภอแม่แตงให้ความเคารพนับถือ ได้แก่เจ้าอาวาสในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจี้เหล็กจำนวน 3 รูป
2. เป็นผู้นำที่เป็นทางการในชุมชนทั้งนี้เพราะเป็นบุคคลที่มีบทบาทและเป็นบุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในชุมชน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจี้เหล็ก จำนวน 1 คน 2) สมาชิกสภาจำนวน 9 คน 3) กำนันผู้ใหญ่บ้านจำนวน 9 คน
3. เป็นประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้เพราะเป็นบุคคลที่มีการตัดสินใจเลือกตามสิทธิหน้าที่ของตน ประกอบด้วย 1) ตัวแทนเกษตรกรจำนวน 1 คน 2) ตัวแทนผู้สูงอายุจำนวน 1 คน 3) ตัวแทนสตรีจำนวน 1 คน 4) ตัวแทนอาสาสมัครสาธารณสุขจำนวน 1 คน
4. เป็นผู้มีส่วนได้เสียในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจี้เหล็กประกอบด้วย 1) เจ้าของร้านค้าในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจี้เหล็กจำนวน 1 คน 2) นักการเมืองในระท้องถิ่นจังหวัด (สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่) ที่มีที่อยู่อาศัยในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจี้เหล็กจำนวน 1 คน

5. เป็นข้าราชการที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลชี้หลัก อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ประกอบด้วย 1) ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลชี้หลักจำนวน 1 คน 2) นักพัฒนาชุมชนจำนวน 1 คน 3) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบลในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลชี้หลักจำนวน 1 คน

ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำการศึกษากิจการความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลชี้หลัก อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชาชนที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ประชากร	ประชากร (รูป/คน)
1	เจ้าอาวาสวัด	3
2	ผู้นำที่เป็นทางการในชุมชน	19
3	ผู้นำกลุ่มองค์กรในชุมชน	5
4	ผู้เกี่ยวข้องและมีส่วนได้เสีย	2
5	ข้าราชการ	3
รวม		32

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์การศึกษาจากเอกสารและการสนทนากลุ่ม โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาจากแนวคิดที่ต้องการศึกษา

1. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความขัดแย้งของประชาชนที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลชี้หลัก อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 สภาพการณ์ความขัดแย้ง แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นคือ

- ลักษณะของความขัดแย้ง
- มูลเหตุของความขัดแย้ง

ส่วนที่ 3 ผลกระทบของสภาพการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น แบ่งออกเป็น

- ด้านการเมือง การปกครอง
- ด้านเศรษฐกิจ
- ด้านสังคม
- ด้านวัฒนธรรม

ส่วนที่ 4 แนวทางการจัดการปัญหาความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น

2. การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) ในประเด็นเกี่ยวกับการบริหารความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น

3. การสนทนากลุ่ม (focus group Discussion) ในประเด็นแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการปัญหาความขัดแย้งของประชาชน จากการเลือกตั้งท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลจี้เหล็ก อำเภอ แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

การสร้างและทดสอบเครื่องมือ

1. ก่อนมีการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้มีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น

2. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. เก็บรวบรวมข้อมูลในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นสถานที่ประชากรที่ใช้ในการศึกษาอาศัยอยู่ โดยเก็บข้อมูลด้วยการเขียนบันทึกลงในแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างและบันทึกเสียงจากประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ การสัมภาษณ์สอบถามถึงประเด็น 3 ประเด็น ดังนี้ คือ

- 3.1 สภาพและมูลเหตุปัญหาความขัดแย้ง
- 3.2 ผลกระทบปัญหาความขัดแย้ง
- 3.3 แนวทางการจัดการความขัดแย้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้ แบ่งการรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล มีการดำเนินการดังนี้

1.1 ติดต่อผู้บริหารและผู้นำในชุมชนในพื้นที่ที่เก็บข้อมูลวิจัย ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินงานวิจัย

1.2 เก็บข้อมูลจากประชากรที่กำหนดไว้ ซึ่งอาศัยอยู่หรือปฏิบัติงานอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

2. นำข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ (Interview) การศึกษาจากเอกสาร (Docamentary Stady) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน ได้แก่ เจ้าอาวาสวัด จำนวน 1 รูป ผู้นำที่เป็นทางการในชุมชน จำนวน 2 คน ผู้นำกลุ่มองค์กรในชุมชน จำนวน 1 คน ผู้เกี่ยวข้องและมีส่วนได้เสีย จำนวน 1 คน และข้าราชการ จำนวน 1 คน มาตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของข้อมูลวิจัย เพื่อป้องกันการสูญเสียของข้อมูลวิจัยที่อาจได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ และแปลผล เมื่อวิเคราะห์ข้อมูล สรุป และรายงานผลการวิจัยในรูปเชิงพรรณนาโวหารสืบต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล จากการวิจัยเชิงคุณภาพ การศึกษาครั้งนี้มีเป้าหมายของการศึกษาที่มุ่งศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) การศึกษาจากเอกสาร (Docamentary Stady) และการสนทนากลุ่ม (Focas Group Discassion) ทั้งหมดจากประชากรที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้นำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการจำแนกประเภทข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยจัดระบบข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ จากนั้นก็นำมาวิเคราะห์และแปลผล เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลสรุป รายงานผลการวิจัย และนำเสนอในรูปเชิงพรรณนาโวหาร